

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

GENEL KURUL KARAR CETVELİ

SAYI: 14

Araç Muayene İstasyonlarında Muayene Ücreti Ödeme Şekli

(Dilekçe No: 1337)

DAĞITIM TARİHİ

10/05/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

İÇİNDEKİLER

1. DİLEKÇE VE ÖZETİ.....	1
2. GİRİŞ	2
3. DİLEKÇEYE KONU İDDİA VE TALEPLER.....	3
4. İLGİLİ MEVZUAT	4
4.1. Anayasa	4
4.2. 26.09.2011 Tarihli ve 655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.....	4
4.3. 13.10.1983 Tarihli ve 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu	5
4.4. Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik	9
4.5. Karayolları Trafik Yönetmeliği	11
5. KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI.....	14
5.1. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	14
6. ALT KOMİSYONUN YAPTIĞI TOPLANTILAR.....	16
7. KAMU KURUM VE KURULUŞ TEMSİLCİLERİNİN BEYANLARI.....	17
7.1. TÜVTÜRK Genel Müdürlüğü.....	17
7.2. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	18
7.3. Gelir İdaresi Başkanlığı	19
8. DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURULU TOPLANTISI	20
8.1. Komisyon Üyelerinin Beyanları	20
8.2. Kamu kurum ve kuruluşları temsilcilerinin beyanları.....	21
9. USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	22
10. GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ	25
10.1. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından;	25

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

1 DİLEKÇE VE ÖZETİ

Dilekçe No	Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı ve Adresi	Dilekçe Konusu
1337	Emin AKAR 100. Yıl Mah. 1059 Sk Birlik Sitesi C/12 Merkez - KARABÜK	Araç muayene istasyonlarında bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan sorunların giderilmesini talep ediyor.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

2 GİRİŞ

Dilekçe Komisyonu, araç muayene istasyonlarında bazen karşılaşılan ve bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan sorunların giderilmesi hakkındaki talepleri; konunun ülke çapında genellik arz etmesi nedeniyle, gündemine alarak esastan incelemeyi uygun bulmuştur.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK), İçtüzüğü'nün 115 ila 120'nci maddeleri gereğince 01.06.2016 tarihli ve 10 sayılı kararıyla; araç muayene istasyonlarında muayene ücreti ödeme şeklinin incelenmesi için Zonguldak Milletvekili Özcan ULUPINAR, Bursa Milletvekili Osman MESTEN ve Çanakkale Milletvekili Bülent ÖZ'den müteşekkil bir alt komisyon kurulmasına ve bu alt komisyonun görevleri ile ilgili olmak kaydıyla 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkilerini kullanabilmesine karar vermiştir.

Alt Komisyon, başkanını seçmek ve çalışma takvimini belirlemek üzere 21.06.2016 tarihinde ilk toplantısını gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda Zonguldak Milletvekili Özcan ULUPINAR Alt Komisyon başkanlığına seçilmiştir. Alt komisyon tarafından konu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından gelen temsilcilerin dinlendiği 17.08.2016 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Alt Komisyon çalışmalarında ve Alt Komisyon Raporu yazımında teknik katkıda bulunmak üzere Dilekçe Komisyonunda görevli Yasama Uzmanı Harun KAYNAK görev almıştır.

Alt Komisyon tarafından hazırlanan rapor, DKGK'nın 22/02/2017 tarihli toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

3 DİLEKÇEYE KONU İDDİA VE TALEPLER

Komisyonumuza, araç muayene istasyonlarında bazen karşılaşılan ve bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan sorunların giderilmesi konusunda gönderilen dilekçede;

- TÜVTÜRK'e ait araç muayene istasyonlarında yapılan araç muayenelerinde ücretlerin nakit ve peşin alındığı, bu nedenle bozuk para olmaması ve para üstünün de kuruşlu olması nedeniyle para üstünün vatandaş tarafından alınamadığı durumlar olduğu,
- Türkiye'deki muayeneye tabi araç sayısı düşünüldüğünde, bu bozuk paraların totalde çok büyük bir parasal meblağa tekabül ettiği ve bu meblağın da haksız bir kazanca dönüştüğü,
- Bu sorunun giderilmesi için, araç muayene ücretlerinin nakit seçeneği yanında, kredi kartıyla ve internet üzerinden TÜVTÜRK'ün ilgili hesabına havale/EFT yapılması suretiyle ödenmesi seçeneklerinin de uygulamaya konulması gerektiği,

belirtilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

4 İLGİLİ MEVZUAT

4.1 ANAYASA

Tüketicilerin korunması

MADDE 172- Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.

4.2 26.09.2011 TARİHLİ ve 655 SAYILI ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

MADDE 7- (1) Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Karayolu ulaştırması faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak ekonomik, seri, elverişli, güvenli, kaliteli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaştırma türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak.

b) Karayolu taşımacılığı alanında taşımacı, organizatör, acente, komisyoncu, lojistik işletmecisi, terminal işletmecisi ve benzeri faaliyette bulunanların hizmet esasları, mali yeterlik ve mesleki saygınlık şartlarını belirlemek, bunları yetkilendirmek ve denetlemek.

c) Karayolu taşımacılığı alanında hizmet üretenler ile hizmetten yararlananların hak, yükümlülük ve sorumluluklarını belirlemek.

ç) Karayolu taşımacılığı alanında kamu hizmeti yükümlülüğüne ilişkin usul ve esasları belirlemek.

d) Karayolu taşımacılığı alanında taşımacı, organizatör, acente, komisyoncu, lojistik işletmecisi, terminal işletmecisi ve benzeri faaliyette bulunanlar ile şoförler başta olmak üzere bu işlerde çalışanların mesleki yeterlik şartlarını belirlemek, bununla ilgili eğitim

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

vermek veya verdirmek, sınav yapmak veya yaptırmak ve bunları yetkilendirmek ve denetlemek.

e) Karayolu taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan yük ve yolcu terminalleri ile benzeri yapıların asgari niteliklerini belirlemek ve bunları denetlemek.

f) Karayolu taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan her türlü taşıtın cins, kapasite, sahiplik, yaş ve benzeri yönden asgari niteliklerini belirlemek.

g) Karayolu araçlarının dönemsel teknik muayenelerine ilişkin usul ve esaslar ile dönemsel teknik muayene yapacakların asgari niteliklerini belirlemek ve bunları yetkilendirmek ve denetlemek.

ğ) Karayolu ulaşımını geliştirmek ve serbest, adil, sürdürülebilir bir rekabet ortamı sağlamak amacıyla sınırlı olmak üzere; kullanımı ücrete tabi olan her çeşit karayolu, köprü ve tünel ücretleri, terminal kullanım ücretleri ile taşımacılık faaliyetlerine ilişkin gerektiğinde taban ve tavan ücret tespit etmek ve uygulamasını denetlemek.

h) Ulaştırmanın çevreye olumsuz etkilerinin giderilmesinde koordinasyonu sağlamak.

ı) Karayolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmek, anlaşma ve karma komisyon çalışmaları yapmak.

i) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

4.3 13.10.1983 TARİHLİ ve 2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU

Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görev ve yetkileri

MADDE 8 – (Değişik: 12/7/2013-6495/14 md.) Bu Kanun kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) ...

b) ...

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

c) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı:

1. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının ilgili birimleri: Bu Kanun ve diğer mevzuatla verilen hizmetleri yapmak, bu Kanun açısından karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak, tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak, muayene istasyonlarını denetlemek, 35 inci madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idari para cezası vermek, bu maddede belirlenen idari tedbirleri almak, trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idari para cezasına dair tutanak düzenlemek

2. ...

3. ...

Araçların muayenesi

MADDE 34 – Trafiğe çıkarılacak motorlu araçların teknik şartlara uyup uymadığı ekonomik yapıları da, dikkate alınmak suretiyle belirli zamanlarda muayene edilerek tespit edilir.

(Ek: 17/10/1996 - 4199/14 md.) Bu Kanuna göre, yaptırılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortası geçerli teminat tutarları üzerinden yaptırılmamış araçlar, muayeneye alınmazlar.

Motorlu araçların muayenelerinin, yönetmelikte belirtilen süreler içinde yaptırılması zorunludur.

(Değişik: 25/6/1988 - KHK-330/3 md.; Aynen kabul : 31/10/1990 - 3672/2 md.) Muayene süresi dolmadan kazaya karışması sonucu yetkili zabıtaca muayenesi gerekli görülenler ile üzerinde değişiklik yapılan araçların ayrıca özel muayenesi zorunludur. Bu muayeneler öncelikle yapılır.

Karayollarında kullanılmakta olan araçların, teknik şartlara uyup uymadığı trafik zabıtasınca kontrol edilerek her an muayeneleri yapılabilir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

(Değişik : 21/5/1997 - 4262/4 md.) Muayene süresi geçirilen veya sahip değiştirme hali hariç, özel muayene yaptırılması zorunlu olduğu halde yaptırılmamış araçları kullanan sürücüler, 1 800 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.

(Ek fıkra : 16/7/2004 – 5228/44 md.) Bu araçlar trafikten men edilir ve en yakın muayene istasyonuna gönderilirler.

(Ek fıkra : 16/7/2004 – 5228/44 md.) Muayene istasyonu açma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler; muayeneleri süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgileri, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanak ile en yakın trafik kuruluşuna bildirir. Trafik kuruluşuna iletilen tutanaklar hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Muayeneye yetkili kuruluşlar

MADDE 35 – (Değişik: 16/7/2004 – 5228/45 md.) Araçların muayeneleri Ulaştırma Bakanlığına ait muayene istasyonlarında veya bu Bakanlık tarafından işletme yetki belgesi ile yetki verilmesi halinde ise, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yapılır. Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, bu yetkilerini Ulaştırma Bakanlığının onayı ile alt işleticilere aynı standartları sağlamak koşulu ile devredebilirler. Bu devir, yetki verilen gerçek ve tüzel kişilerin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Bu istasyonların yönetmelikler doğrultusunda aranan nitelik ve şartlara uygunluğunun saptanması sonucunda işletme belgesi Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilir.

Muayene istasyonlarınca; otobüs, kamyon, çekici ve tanker için 100 milyon lira, otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork ve yarı römork için 75 milyon lira, traktör (römorklu-römorksuz) motosiklet, motorlu bisiklet için 40 milyon lira muayene ücreti (katma değer vergisi hariç) alınır. Bu maddede sayılanların dışındaki araçların hangi gruba gireceği Ulaştırma Bakanlığınca belirlenir. Bu ücretler ile bu maddede yer alan para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, her yıl sonunda o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilân olunan yeniden değerlendirme oranında artırılarak belirlenir. Bu suretle hesaplanan ücret tutarlarında 1.000.000 liranın

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

altındaki tutarlar dikkate alınmaz. Muayene süresi geçirilen her ay için muayene ücreti, yetki verilen gerçek veya tüzel kişi ya da alt işleticiler tarafından, % 5 fazlası ile tahsil edilir. Ay kesirleri tam ay olarak hesap edilir. Bakanlar Kurulu, uygulanmakta olan muayene ücretlerini her beş yılda bir % 20'ye kadar artırmaya veya eksiltmeye yetkilidir.

Yetki verilen gerçek veya tüzel kişilerce bir ay içinde muayene ücreti olarak doğrudan elde edilen hasılat ile yetki devrettikleri alt işleticilerce muayene ücreti olarak elde edilen hasılat tutarı toplamının (katma değer vergisi hariç) ilk üç yıl % 30'u, sonraki yedi yıl % 40'ı, daha sonraki on yıl % 50'si ile % 5 oranında fazla tahsil edilen tutarın tamamı Hazine payı olarak, izleyen ayın yedinci günü akşamına kadar, yetki verilen gerçek veya tüzel kişi tarafından, yıllık gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile birlikte ödenir.

Bu madde gereğince ödenmesi gereken Hazine payını süresinde ödemeyen ya da eksik ödeyen yetki verilen gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesince tahsil edilir. Muayene edilen araç sayısı ve muayene ücretinin eksik bildirilmesi veya hiç bildirilmemesi nedeniyle süresinde ödenmeyen Hazine payı, ödenmesi gerektiği tarihten itibaren aynı Kanunun 51 inci maddesine göre uygulanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. Ayrıca, eksik bildirilen veya hiç bildirilmeyen muayene ücretine ilişkin Hazine payının üç katı tutarında idarî para cezası uygulanır. Söz konusu ceza tutarı ilgisine yapılacak tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Para cezasına dava açılması tahsilatı durdurmaz.

Askeri araçlarla, raylı sistemle çalışan veya iş makinesi türünden araçların muayeneleri yönetmelikte belirlenen esaslara göre tescilini yapan kuruluşlarca yapılır.

Muayene istasyonlarında bulunacak makine, araç, gereç ile personelin nitelikleri, işletme, çalışma ve denetleme usulleri ve işletme belgesi ile diğer şartlar ve esaslar Ulaştırma Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

Ulaştırma Bakanlığı tarafından işletme belgesi ile yetki verildiği halde, yönetmelikte belirtilen işletme şartlarına uymayan ve muayeneleri gerektiği şekilde yapmayan gerçek ve tüzel kişilere ilk seferinde bu istasyon için üçmilyar lira para cezası ile onbeş gün

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

eksikliklerini düzeltme müddeti verilir. İkinci tekrarında aynı istasyon için beşmilyar lira para cezası ile onbeş gün eksikliklerini düzeltme müddeti verilir. Bir yıl içerisinde üçüncü tekrarında onmilyar lira para cezası verilir ve bu istasyonun işletme belgesi iptal edilir. Bu para cezaları ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde işletmecinin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine ödenir, süresinde ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Para cezasına dava açılması tahsilatı durdurmaz.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin özelleştirilmesinde değer tespit işlemleri indirgenmiş nakit akımları (net bugünkü değer) yöntemine göre yürütülür.

4.4 ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARININ AÇILMASI, İŞLETİLMESİ ve ARAÇ MUAYENESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Araçların Muayeneleri

MADDE 5 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-18/08/2007-26617) (Değişik:RG-9/9/2008-26992) Araçların muayeneleri; Bakanlığa ait araç muayene istasyonlarında veya Bakanlıkça yetkilendirilmesi halinde işletici veya alt işleticilere ait araç muayene istasyonlarında veya seyyar muayene istasyonlarında yapılır.

Yetki Verme

MADDE 9- Yapılan ihale sonucunda yetki verilmesi uygun görülen gerçek veya tüzel kişiler, (Değişik ibare:RG-18/08/2007-26617) imtiyaz sözleşmesinin imza tarihinden itibaren bir ay içinde; kuracakları istasyonlar için ihale ilanına, idari ihale şartları belgesine, tesis ve işletme teknik şartnamesine uygun olarak yapacakları iş programını işletmeye hazır hale geliş sıra ve süresini de içerecek şekilde Bakanlığa verirler. Bakanlık programı 15 gün içinde değerlendirerek cevaplar. Söz konusu gerçek veya tüzel kişiler Bakanlığın bu programı değiştirerek onaylaması halinde de buna uymak durumundadırlar.

(Değişik:RG-18/08/2007-26617) Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasının ardından, onaylanan iş programına göre İmtiyaz Sözleşmesinin imza tarihinden itibaren 18 (on sekiz) ay içinde bölgesindeki tüm istasyonları

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

şartnamelere, İmtiyaz Sözleşmesine ve bu Yönetmeliğe uygun şekilde yapmak/açmak ve araç muayenesine başlayacak hale getirmek zorundadırlar.

(Değişik:RG-18/08/2007-26617) İşletici muayene istasyonu açma ve işletme yetkisini, Bakanlığın onayı ve aynı standart ve şartları sağlamak kaydıyla Alt İşleticilere devredebilir, ancak İşleticinin sorumluluğu aynen devam eder.

Bu Yönetmelikte ve (Değişik ibare:RG-18/08/2007-26617) imtiyaz sözleşmesinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde İşletici Bakanlık tarafından “Geçici İşletme Yetki Belgesi” ile yetkilendirilir. Geçici İşletme Yetki Belgesi verilen İşleticiler ve alt işleticiler en geç 1 (bir) yıl içinde muayene istasyonlarını akredite ettirmek durumundadır. Akredite edilen istasyonların “Geçici İşletme Yetki Belgesi”, “İşletme Yetki Belgesi”ne dönüştürülür. Yetki verilen işleticinin ve varsa alt işleticinin adı, soyadı, ticari unvanı ve diğer ilgili bilgiler muayene istasyonunda herkesin görebileceği bir yere asılır.

Yetki Belgeleri Bakanlıkça 50 (Değişik ibare:RG-18/08/2007-26617) Yeni Türk Lirası ücret alınarak verilir.

Muayene Ücreti

MADDE 15 - Araç muayeneleri için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi hükmünce tespit ve ilan olunan ücretler alınır. Tespit edilmiş olan muayene ücret tarifesi, araç muayene istasyonunun herkesçe görülebilecek uygun yerlerine asılır.

Bu madde ile 9 uncu maddede belirtilen ücretler, her yıl Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranlarında arttırılır.

Denetim

MADDE 18- (Değişik: RG-18/08/2007-26617) Muayene istasyonları, (Değişik ibare:RG-18/08/2007-26617) TS EN ISO/IEC 17020, “Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmalari İçin Genel Kriterler”de yer alan A tipi muayene istasyonları olarak faaliyet gösterir ve tüm istasyonların işletmeye açılışından itibaren en geç bir yıllık süre içinde yetkili bir (Değişik ibare:RG-18/08/2007-26617) akreditasyon kurum/kuruluşu tarafından akredite edilmesi şarttır ve faaliyet süresince akreditasyon sağlanır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

Araç muayene istasyonlarının;

a) Bu Yönetmelikte yer alan araç muayenelerinin yapılmasıyla ilgili teknik ve idari koşulları sağlayıp sağlamadığı,

b) Buralarda bu Yönetmeliğe uygun muayene yapıp yapılmadığı,

c) Buralardaki makine ve teçhizatı ile çalıştırılan personelin nitelik ve niceliğinin uygun olup olmadığı,

d) Her türlü araç muayene kayıtlarının usulüne uygun tutulup tutulmadığı,

e) Mevzuat kapsamına giren diğer hususların yerine getirilip getirilmediği,

Bakanlığın belirleyeceği periyotlarla, Bakanlığın yetkilendireceği kendi personeli veya yine Bakanlığın yetkilendireceği başka kurum/kuruluşların personeli tarafından yapılacak denetimler ile belirlenir.

Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, muayene istasyonlarında periyodik denetimlerin dışında da her zaman denetim yapılabilir.

Araç muayene istasyonu amiri veya yardımcısı; denetime gelen yetkililere her türlü kolaylığı sağlar, istenen bütün bilgi ve belgeleri verir.

Denetim sonucu Bakanlıkça, işletme belgesiyle yetki verildiği halde bu Yönetmelikte belirtilen işletme şartlarına uymayan veya muayeneleri gerektiği şekilde yapmayan muayene istasyonu işletenleri hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi ile bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

4.5 KARAYOLLARI TRAFİK YÖNETMELİĞİ

Ulaştırma Bakanlığının Görev ve Yetkileri

MADDE 13 – (Değişik: RG-1/9/2010-27689) Ulaştırma Bakanlığının ilgili birimleri;

a) Karayolları Trafik Kanunu açısından karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak,

b) Tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak,

c) Muayene istasyonlarını denetlemek,

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU**

- ç) Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idarî para cezası vermek,
- d) Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesinde belirlenen idarî tedbirleri almak,
- e) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idarî para cezasına dair tutanak düzenlemek,
- f) Karayolları Trafik Kanunu ve diğer mevzuatla verilen hizmetleri yapmak, ile görevlidir.

Araçların Teknik Şartlara Uygunluğu ve Muayeneleri

MADDE 67 – (Değişik: RG-18/05/2007-26526)

Teknik şartlara uygun durumda olmayan araçların trafiğe çıkarılması yasaktır.

(Değişik ikinci fıkra:RG-1/9/2010-27689) Araçların cinslerine, kullanım amaç ve şekillerine göre muayene süreleri, Ulaştırma Bakanlığınca araç muayenesi ile ilgili olarak çıkarılan yönetmelikte belirtilir.

Muayene süresi dolmasa bile kazaya karışması sonucu yetkili zabıtaca muayenesi gerekli görülenler ile üzerinde değişiklik yapılan araçların ayrıca, özel muayenesi zorunludur.

Karayoluna çıkmış olan her türlü motorlu aracın, teknik şartlara uyup uymadığı trafik zabıtasınca kontrol edilerek, uygunsuzluğu tespit edilenler, haklarında bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (Ek:40)'taki Uygunsuzluk Tespit Tutanağı düzenlenmek suretiyle muayene istasyonlarına sevk edilir.

(Mülga beşinci fıkra:RG-1/9/2010-27689)

Sefer görev emri alan kara nakil ve iş makineleri üzerinde imal, tadil ve montaj yapılması durumunda, bu işlemlere ilişkin bilgiler Milli Savunma Bakanlığına gönderilir.

(Ek son fıkra:RG-1/9/2010-27689) Arazi vitesi olmayan otomobillerle zirai traktörler dışındaki her cins aracın fenni muayeneleri yapılırken, aracın sefer görev emri belgeleri kontrol edilir. Taşıt Sefer Görev Emri verildiği halde tatbikat çağrısına uymayan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

veya adresinde bulunmayan taşıtlar fenni muayene istasyonuna bildirilir; bu tür araçların muayenesi yapılmaz.

Muayeneye Yetkili Kuruluşlar

MADDE 68 – (Değişik: RG-18/05/2007-26526)

Araçların muayeneleri, Ulaştırma Bakanlığına ait muayene istasyonlarında veya bu Bakanlık tarafından usulüne uygun olarak yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yapılır.

Muayene istasyonlarınca;

- a) Otobüs, kamyon, çekici ve tankerler,
- b) Otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork ve yarı römorklar,
- c) Traktör (römorklu-römorksuz), motosiklet, motorlu bisikletler için, gruplarına göre Kanunda belirtilen muayene ücreti (katma değer vergisi hariç) alınır. Bu maddede sayılanlar dışındaki araçların hangi gruba gireceği yine Ulaştırma Bakanlığınca belirlenir.

Raylı sistemle çalışan veya iş makinesi türünden araçların muayeneleri araçların tescilini yapan kuruluşlarca; askeri araçların muayeneleri ise yetkili kuruluş veya birimlerce ilgili özel mevzuatlarına göre yapılır.

Muayene istasyonlarında bulunacak makine, araç, gereç ile personelin nitelikleri, işletme, çalışma ve denetleme usulleri ve işletme belgesi ile diğer şartlar ve esaslar, ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

5 KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI

Araç muayene istasyonlarında bazen karşılaşılan ve bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan sorunların giderilmesi talebiyle Emin AKAR tarafından gönderilen dilekçe üzerine, konuyla ilgili olarak 22.02.2016 tarihli ve 57747603-1337/1 sayılı yazımızla Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından bilgi talep edilmiştir.

5.1 ULAŞTIRMA DENİZCİLİK ve HABERLEŞME BAKANLIĞI

5.1.1 Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 14.04.2016 tarihli ve 27462 sayılı cevabi yazısında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

“2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci maddesinin (c) bendinin birinci fıkrasında yer alan "Ulaştırma Bakanlığının ilgili birimleri bu Kanun ve diğer mevzuatla verilen hizmetleri yapmak, bu Kanun açısından karayolu taşımasına ilişkin gerekli koordinasyonu sağlamak, tescile bağlı araçların muayenelerini yapmak veya yaptırmak, muayene istasyonlarını denetlemek, 35 inci madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında tutanak düzenleyerek idarî para cezası vermek, bu maddede belirlenen idarî tedbirleri almak, araçların ağırlık ve boyut kontrollerini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek, aykırı görülen hususlarla ilgili olarak sorumlular hakkında idarî para cezasına dair tutanak düzenlemek." hükmü ile araçların muayenelerini yapma ve yaptırma görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Buna göre; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 5228 sayılı Kanun ile değişik 35 inci maddesi 1 inci fıkrası; "Araçların muayeneleri Ulaştırma Bakanlığına ait muayene istasyonlarında veya bu Bakanlık tarafından işletme yetki belgesi ile yetki verilmesi halinde ise, yetki verilen gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarında yapılır. Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, bu yetkilerini Ulaştırma Bakanlığının onayı ile alt işleticilere aynı standartları sağlamak koşulu ile devredebilirler. Bu devir, yetki verilen gerçek ve tüzel kişilerin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Bu istasyonların yönetmelikler doğrultusunda aranan nitelik ve şartlara uygunluğunun saptanması sonucunda işletme belgesi Ulaştırma Bakanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

tarafından verilir." hükmü muayenelerin özel teşebbüse ait istasyonlarda yaptırılmasına imkân tanımıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 5228 sayılı Kanun ile değişik 35 inci maddesi 2'inci fıkrasında araç muayene ücretleri belirlenmiş olup; araç muayene ücretlerinin kredi kartı ile tahsil edilmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Ayrıca, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 5228 sayılı Kanun ile değişik 35 inci maddesi 3'üncü fıkrası; "Yetki verilen gerçek veya tüzel kişilerce bir ay içinde muayene ücreti olarak doğrudan elde edilen hasılat ile yetki devrettikleri alt işleticilerce muayene ücreti olarak elde edilen hasılat tutarı toplamının (katma değer vergisi hariç) ilk üç yıl % 30'u, sonraki yedi yıl % 40'ı, daha sonraki on yıl % 50'si ile % 5 oranında fazla tahsil edilen tutarın tamamı Hazine payı olarak, izleyen ayın yedinci günü akşamına kadar, yetki verilen gerçek veya tüzel kişi tarafından, yıllık gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile birlikte ödenir." hükmüne amirdir.

Yukarıda anılan Kanun hükmü gereğince muayene ücretinin bir kısmı ile muayene süresi aşılın araçlardan geçirilen her ay için tahsil edilen % 5 gecikme ücretlerinin tamamı Hazine payı olarak belli bir süre içerisinde nakit olarak aktarılmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız belgenet sisteminden yapılan inceleme sonucunda, Emin Akar (TC.22844760452) isimli vatandaş tarafından bu konuda Bakanlığımıza yapılmış herhangi bir yazılı başvurusuna rastlanılmamış, ancak 18.12.2015 tarih 1228541 başvuru numarası ile BİMER üzerinden başvurusu olduğu belirlenmiştir. BİMER başvurusuna 22.12.2015 tarihinde gönderilen cevapta, sözleşme gereği ücretlerin peşin alındığı ifade edilmiştir.

Araç muayene ücretlerinin kredi kartı ile tahsil edilmesine ilişkin yargıya intikal etmiş herhangi bir dava bulunmamaktadır. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 5228 sayılı Kanun ile değişik 35 inci maddesi 2 inci fıkrasında araç muayene ücretleri belirlenmiş olup; araç muayene ücretlerinin kredi kartı ile tahsil edilmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından dolayı, kredi kartı veya internet ortamından araç muayene ücretlerinin ödenebilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılması düşünülmemektedir."

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

6 ALT KOMİSYONUN YAPTIĞI TOPLANTILAR

Alt Komisyonun 21.6.2016 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda Zonguldak Milletvekili Özcan ULUPINAR alt komisyon başkanlığına seçilmiştir. Alt Komisyon tarafından yapılan toplantılar ile bu toplantılara Komisyonu bilgilendirmek üzere katılan ve katkıda bulunan kurum, kuruluş ve ilgili uzman şahıslar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Alt Komisyon Toplantıları ve Toplantıya Katılıp Görüşlerinden Yararlanılan Kişiler Tablosu		
Yapılan Toplantılar	Toplantıya Katılan Kurum/Kuruluş ve Sivil Toplum	Katılımcılar
1. Toplantı 21.06.2016	Alt Komisyon Üyesi	Özcan ULUPINAR Zonguldak Milletvekili
	Alt Komisyon Üyesi	Osman MESTEN Bursa Milletvekili
	Alt Komisyon Üyesi	Bülent ÖZ Çanakkale Milletvekili
2. Toplantı 17.08.2016	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Yılmaz KILAVUZ Denetim, Kontrol ve Araç Muayene Dairesi Başkanı
	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Ethem HAKTANIYAN Makine Mühendisi
	Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	Şule BAYRAM Şube Müdürü
	TÜVTÜRK Genel Müdürlüğü	Kemal ÖREN Genel Müdür
	TÜVTÜRK Genel Müdürlüğü	Emre BÜYÜKKALFA Genel Müdür Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

7 KAMU KURUM VE KURULUŞ TEMSİLCİLERİNİN BEYANLARI

Alt Komisyon, konuyu daha detaylı ele almak gayesiyle, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve TÜVTÜRK Genel Müdürlüğü yetkililerinin katılımıyla 17.08.2016 tarihinde bir toplantı gerçekleştirmiştir. Alt Komisyon bu toplantıda; Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından Daire Başkanı Yılmaz KILAVUZ ve Makine Mühendisi Ethem HAKTANIYAN, Maliye Bakanlığında Gelir İdaresi Başkanlığı Şube Müdürü Şule BAYRAM, TÜVTÜRK Genel Müdürlüğünden Genel Müdür Kemal ÖREN ile Genel Müdür Yardımcısı Emre BÜYÜKKALFA'yı dinlemiştir.

7.1 TÜVTÜRK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Alt Komisyonun 17.08.2016 tarihli toplantısında,

7.1.1 TÜVTÜRK Genel Müdürü Kemal ÖREN tarafından;

- TÜVTÜRK'ün Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile 20 yıllığına imzaladığı imtiyaz sözleşmesiyle araç muayene işlemlerini Türkiye'de icra eden özel bir şirket olduğu,
- Şirket gelirlerinin bir paylaşım esasına dayandığı, buna göre araç muayene gelirlerinin ilk 10 yıl %40'ı, ikinci 10 yıl ise %50'sinin Devlete aktarıldığı, ayrıca araç muayene istasyonlarında tahsil edilen gecikme cezaları ile birtakım diğer gelirlerin de %100'ünün Maliye Bakanlığına aktarıldığı, dolayısıyla gelirin tamamının şirkette kalmadığı, ilk 10 yıl için, TÜVTÜRK'e kalan %60'lık gelirin de, %7'sinin TÜVTÜRK yönetiminde, %53'ünün de alt yüklenicilere gidecek şekilde dağıtıldığı, TÜVTÜRK'ün bir yönetim şirketi olduğu,
- Araç muayene ücretlerinin Ulaştırma Bakanlığınca belirlendiği, belirlenen rakamların da küsüratlı olmadığı, örneğin otomobil için bu yıl (2016) belirlenen rakamın 162 TL olduğu, ancak rakamın küsüratlı olmasına yol açan etkenin KDV olduğu, 162 TL'nin %18 KDV ile birlikte 191,16 KRŞ olarak hesaplandığı, öte yandan, gecikme cezaları sebebiyle hesaplanan oranların da küsüratlı rakamların ortaya çıkmasına yol açtığı, bu nedenle ortaya çıkan rakamları yuvarlamanın da mümkün olmadığı,

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

- 2016 yılında muayene edilecek tahmini araç sayısının 8 milyon 408 bin; 2008 ile 2016 arasında muayene edilen araç sayısının 55 milyon 278 bin olduğu, bu kapsamda 8 yıl içinde elde edilen muayene gelirinden hazineye 2 milyar 859 milyon TL aktarıldığı, gecikme cezaları ile birlikte hazineye aktarılan meblağın 4 milyar TL'ye yaklaştığı, dolayısıyla TÜVTÜRK'ün elde edilen gelirin tek sahibi olmadığı,
- Kredi kartı ile ya da banka havalesi ile ödeme yapmak konusunda ise bazı güçlükler olduğu; bu konuda bankaların %2-%4 arasında komisyon talebinin olduğu, örneğin hazineye aktarılan 4 milyar TL'nin %2-4'ünün büyük bir meblağa tekabül ettiği, öte yandan kredi kartı ödemelerinde ortaya çıkacak komisyon ücreti maliyetinin TÜVTÜRK yönetiminde kalan %7'lik gelirden karşılanmasının mümkün görünmediği, devlete aktarılan miktardan ya da alt yüklenicilerden karşılanmasının zor görüldüğü, diğer taraftan araç muayene işine yatırım yapan firmaların fizibilite çalışmalarını nakit çalışmak esasına üzerine yürüterek bu işe girdiği,
- TÜVTÜRK'ün araç muayene işlemlerini devraldığı 2008 yılından önce de, Karayolları Genel Müdürlüğüne araç muayene işlemlerinin nakit olarak yapıldığı, yani Türkiye'de halkın araç muayene işlemlerinin nakit olarak yapıldığını bildiği, zaten bugüne kadar bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan tek şikayetin Emin AKAR'a ait bu şikayet olduğu, araç muayenesine gelen vatandaşların büyük oranda yanlarında nakit para getirdiği, TÜVTÜRK olarak araç muayene ücretinin net olarak miktarının her yerde duyurulduğu, vatandaşın randevu aldığı internet sitesinde ve istasyonların her birinde görülür yerlerde büyük puntolarla muayene ücretlerinin yazıldığı, dolayısıyla vatandaşın istasyona gelirken KDV dahil ücretin ne kadar olduğunu bildiği ve buna göre yanında nakit ve bozuk para getirdiği,

belirtilmiştir.

7.2 ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

Alt Komisyonun 17.08.2016 tarihli toplantısında

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

7.2.1 Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Denetim, Kontrol ve Araç Muayene Dairesi Başkanı Yılmaz KILAVUZ tarafından;

- Muayene ücretlerinin kanunla düzenlendiği, ancak Bakanlar Kurulunun bunu %20 artırma ya da eksiltme imkanına sahip olduğu, 2918 sayılı Kanunun 35'inci maddesinde muayene ücretlerinin KDV hariç olarak belirlendiği, KDV hesaplandıktan sonra ve gecikme cezaları nedeniyle kuruşlu rakamların ortaya çıktığı,
- Konunun mümkün olup olmadığını bilmemekle birlikte, Maliye Bakanlığının, muayene ücretlerini KDV dahil olmak üzere kuruşsuz olarak hesaplaması şeklinde bir çözüm düşünülebileceği,

belirtilmiştir.

7.3 GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Alt Komisyonun 17.8.2016 tarihli toplantısında;

7.3.1 Gelir İdaresi Başkanlığı Şube Müdürü Şule BAYRAM tarafından;

- Kanunda, “*Hasılatтан dolayı işletici elde ettiği hasılatı, izleyen ayın yedinci günü akşamına kadar bildirir.*” denildiği, bu durumda kredi kartından dolayı elde edilen gelirin de hasılat kavramının içine dahil edileceği, ancak kredi kartı ödemeleri nedeniyle ortaya çıkan komisyon giderinin hasılatтан düştükten sonra kalan kısmın belirli bir yüzdesinin mi yoksa, komisyon gideri düşülmeden toplam hasılatın mı belli bir yüzdesinin hazineye aktarılacağına belli olmadığı,
 - Öte yandan, KDV’den kaynaklanan küsuratların yuvarlanması diye bir hususun mevzuatta olmadığı, ancak özel bir düzenleme yapılırsa ve kanunda denirse ki: “*KDV dâhil tutar yuvarlanır.*”, o zaman tabii ki bu konuya münhasır olmak üzere yuvarlanabileceği,
- belirtilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

8 DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURULU TOPLANTISI

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 22.2.2017 tarihinde yaptığı 26 ncı Dönem 4 üncü toplantısında “Araç Muayene İstasyonlarında Muayene Ücreti Ödeme Şeklinin İncelenmesine İlişkin Alt Komisyon Raporu” görüşülmüştür. Toplantıya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı temsilcileri katılmıştır.

Raporun görüşmelerine geçmeden önce Komisyon Başkanı Mihrimah Belma SATIR; araç muayene istasyonlarında bozuk para üstü verilememesi konusunda Kamu Denetçiliği Kurumuna (KDK) da başvuru yapıldığını, KDK’nın alt komisyonun görüş ve önerilerine benzer şekilde karar verdiğini, alt komisyonun hazırladığı raporun daha kapsamlı olduğunu ifade ederek alt komisyon başkanı ve üyelerine teşekkür etmiştir.

8.1 Komisyon Üyelerinin Beyanları

8.1.1 Alt Komisyon Başkanı Zonguldak Milletvekili Özcan ULUPINAR;

- ✓ Alt Komisyon Raporu ile ilgili olarak Genel Kurula bilgi vermek üzere söz aldığını,
- ✓ Konunun çözümü için Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından, araç muayene istasyonlarında vatandaşa bozuk para üstünün verilmesinin sağlanmasının, Maliye Bakanlığı ve TÜVTÜRK’le koordineli olarak araç muayene ücretlerinin kredi kartı ya da banka havalesi yoluyla ödenebilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasının, ancak bu çalışmaların şu anda uygulanmakta olan nakit ödeme sisteminden farklı olarak vatandaşa yeni bir maliyet yüklemeyecek şekilde yürütülmesinin istenmesine karar verildiğini,
- ✓ Ayrıca Ulaştırma Bakanlığı Karayolları Düzenleme Genel Müdürünün sözleri üzerine, komisyon olarak kredi kartı ile ödeme yapılması durumunda maliyetin vatandaşa yansıtılmaması konusunda hassas olduklarını,

8.1.2 Manisa Milletvekili İsmail BİLEN;

- ✓ Her şeyin kredi kartı ile alınabildiği bir dönemde, araç muayene istasyonlarında bu uygulamanın olmamasının kabul edilemez olduğunu, ancak ortaya çıkacak maliyetin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

vatandaşa yansıtılmaması gerektiğini, çünkü yaklaşık 8 milyon aracı muayene eden bir kurumun elde ettiği gelirin bu maliyeti karşılamaya imkan verdiğini,

8.1.3 Çanakkale Milletvekili Bülent ÖZ;

- ✓ Diğer komisyon üyesi milletvekillerinin görüşlerine katıldığını, başta gıda ürünleri olmak üzere birçok üründe kar oranları düşmesine rağmen işletmelerin kredi kartı kullandığını,

8.1.4 Samsun Milletvekili Orhan KIRCALI;

- ✓ Muayene edilen araç sayısı düşünüldüğünde kredi kartı komisyonundan bahsedilmemesi gerektiğini, öte yandan bir diğer konu olarak, muayenedeki araç yoğunluğundan dolayı bazen vatandaşların ellerinde olmayarak muayene süresini geçirdiğini ve cezalı duruma düşüklerini, buna da bir çare bulunması gerektiğini,

8.2 Kamu kurum ve kuruluşları temsilcilerinin beyanları

8.2.1 Karayolları Düzenleme Genel Müdürü Saim İLÇİOĞLU;

- ✓ Araç muayene istasyonlarında kredi kartı ile ödeme konusunda Maliye Bakanlığı ile görüşmelerin devam ettiğini, ancak bu konuda ortaya çıkacak maliyetin vatandaşa yansması gibi bir durumun söz konusu olabileceğini,
belirtmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

9 USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Dilekçe üzerinde yapılan usulî incelemede gündeme alınan dilekçenin, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120'nci maddelerinde belirtilen koşulları taşıdığı görülmüş, dilekçeye konu hususun Alt Komisyon tarafından esastan incelenmesi uygun bulunmuştur.

Araç muayene istasyonlarında muayene ücretleri nakit ve peşin alınmaktadır. Ancak sık karşılaşılan bir durum olmamakla birlikte, bozuk para üstünün olmaması ya da yetersiz olması gibi nedenlerle vatandaşa bozuk para üstünün verilememesi şikayet konusu olmuştur. Söz konusu şikayetlerde vurgulanan konu, milyonlarca aracın her yıl muayene olduğu ülkemizde, anılan küsürlü rakamların parasal olarak büyük bir meblağa tekabül ettiği ve konunun çözümü için kredi kartı ile ya da banka havalesi yoluyla ödeme seçeneklerinin de uygulamaya konulmasıdır.

Araç muayene ücretleri KDV hariç olarak Devletin ilgili birimleri tarafından her yıl yeniden değerlendirme oranında belirlenmekte ve TÜVTÜRK de bu belirlenen ücretleri vatandaştan tahsil etmektedir. Ancak söz konusu ücretlere KDV eklenmesi ya da %5 gecikme cezasının eklenmesi ile ortaya küsürlü rakamlar çıkmaktadır.

TÜVTÜRK yetkilileri, küsürlü rakamların ortaya çıkmaması için, muayene ücretlerinin KDV dahil ve yuvarlanmış olarak belirlenebileceğini ifade etmişlerdir. Fakat, kanunda muayene ücretlerinin KDV hariç olarak belirleneceği ifade edildiğinden, söz konusu önerinin yerine getirilmesi için yasal düzenleme yapılması gerekmektedir. Aynı şekilde, şu anki kanuni mevzuatımız, KDV dahil tutarların yuvarlanmasına imkan vermemektedir.

Bir diğer nokta, yasal bir düzenleme yapılsa ve muayene ücretleri “KDV dahil” olarak belirlense, her yıl yeniden değerlendirme olacağı için, yıllar içerisinde araç muayene ücretlerindeki %18'lik KDV oranının da yeniden değerlendirme sebebiyle daha yüksek oranlara çıkacağı ve bunun da vatandaşa fazladan bir maliyet olarak yansması durumu söz konusudur.

Öte yandan, farz edilsin ki, kanuni bir engel yok ve muayene ücreti KDV dahil olarak belirlenebilir ve yuvarlanabilir. Ancak bu durumda da, yuvarlama yukarı doğru mu yoksa aşağı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

doğru mu yapılacak? Eğer ileride böyle bir çalışma yapılacaksa, yuvarlamanın aşağı doğru yapılması gerekmektedir ki, vatandaşın bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan şikayet konusu, vatandaşın aleyhine dönmesin.

Muayene ücretlerinin kredi kartı ya da banka havalesi yoluyla ödenmesi konusunda ise, bankaların talep ettiği komisyon bedeli nedeniyle bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır. Buna göre bankaların talep ettiği komisyon bedeli oransal olarak %1 ila %4 arasında değişmektedir. Ancak bankalarla yapılacak pazarlığa göre, bu oranlar daha da aşağı çekilebileceği gibi, paranın belirli bir süre bankaların hesaplarında kalması koşuluyla, hiç komisyon alınmaması da ihtimal dahilindedir.

Kredi kartı ya da banka havalesi yoluyla ödeme konusunda, bankalarca komisyon talep edilmesi durumunda, bu komisyonun oluşturduğu maliyet ne şekilde karşılanacaktır? TÜVTÜRK yetkilileri, elde ettikleri gelirin %53'ünü alt yüklenicilere, %40'ını hazineye aktardıklarını, kendilerine ise sadece %7'lik bir pay kaldığını, bu paydan da anılan komisyon bedelini ödemekte güçlük çekeceklerini ifade etmişlerdir.

Burada, söz konusu komisyon bedelinin hazine, TÜVTÜRK ve alt yükleniciler arasında, gelirden aldıkları oranların göz önüne alınması suretiyle, bir paylaşım yapılması çözüm olarak düşünülebilir. Bunun için de, Maliye ve Ulaştırma Bakanlığı ile TÜVTÜRK yetkililerinin bir araya gelmesi ve yapılan imtiyaz sözleşmesine bu konuyla ilgili hükümlerin konulması gerekmektedir. Ancak, ortaya çıkan komisyon bedelinden bir maliyet kaynaklanması nedeniyle, bu maliyetin araç muayene ücretlerine yansıtılmaması konusunda da dikkatli olunması gerekmektedir. Zira bozuk para üstünü alamamaktan şikayet eden vatandaşlar, araç muayene ücretlerinin yükseltilmesiyle, daha da büyük bir yükte karşı karşıya bırakılmamalıdır.

Bankalarla komisyon bedeli olmadan anlaşmak da mümkündür. Ancak burada bankalar, elde edilen gelirin 40-45 gün civarında bir süre ile hesaplarında kalması şartını ileri sürmektedirler. Bu durum ise TÜVTÜRK açısından zorluk doğurmaktadır. Çünkü kanunda, ilgili işletmenin (TÜVTÜRK'ün) her ayın sonundan itibaren 7 gün içerisinde hazineye ait olan payı hazineye aktarması gerektiği yazmaktadır. Bu durumda işletme, bankada parasını bekletmek zorunda olduğu için hazineye aktarması gereken parayı bulmakta zorluk çekebilir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU**

Ancak, TÜVTÜRK'ün bu 40-45 günlük süreyi de bankalarla konuşarak kısaltmasının mümkün olduğu ve süreyi kısaltamasa dahi, parasal döngüyü sağlamakta zorluk çekmeyeceği değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

10 GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

Araç muayene istasyonlarında bazen karşılaşılan ve bozuk para üstünü alamamaktan kaynaklanan şikayetlere ilişkin olarak, yukarıdaki tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde;

10.1 Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından;

✓ İlgili kamu otoritesi olması sebebiyle Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından, sık karşılaşılan bir durum olmamakla birlikte, araç muayene istasyonlarında vatandaşa bozuk para üstünün verilmesinin sağlanması için gerekli önlemlerin alınmasının,

✓ Maliye Bakanlığı ve TÜVTÜRK ile koordineli olarak, araç muayene ücretlerinin kredi kartı ya da banka havalesi yoluyla ödenebilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasının,

✓ Ancak bu çalışmaların, yukarıdaki tespitlerden de anlaşılacağı üzere, şu anda uygulanmakta olan nakit ödeme sisteminden farklı olarak vatandaşa yeni bir maliyet yüklemeyecek şekilde yürütülmesinin,

İSTENMESİNE 3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

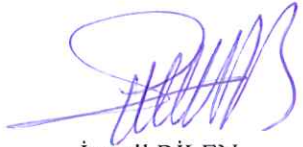
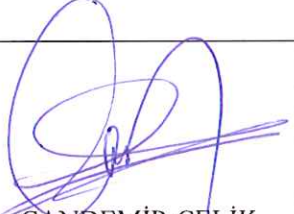
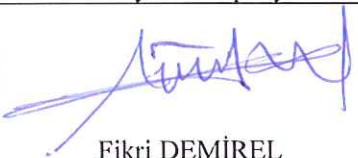
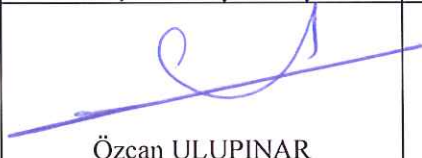
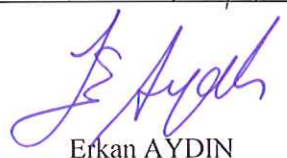
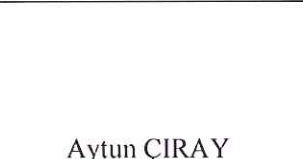
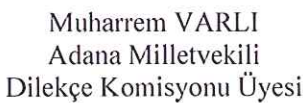
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

GENEL KURUL KARARI

Karar Tarihi : 22.02.2017

Karar No : 14

Kararın Konusu : Araç Muayene İstasyonlarında Muayene Ücreti Ödeme Şekli

 Mihrimah Belma SATIR İstanbul Milletvekili Komisyon Başkanı	 İsmail BİLEN Manisa Milletvekili Komisyon Başkanvekili	 Canan CANDEMİR ÇELİK Gaziantep Milletvekili Komisyon Sözcüsü
 Ramazan CAN Kırıkkale Milletvekili Komisyon Katip Üyesi	 Osman MESTEN Bursa Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Orhan KIRCALI Samsun Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Fikri DEMİREL Yalova Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Özcan ULUPINAR Zonguldak Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Erkan AYDIN Bursa Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Bülent ÖZ Çanakkale Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Aytun ÇIRAY İzmir Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Alican ÖNLÜ Tunceli Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Muharrem VARLI Adana Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi		